

BYFORENINGEN FOR ODENSE

Nr. 4 d. 3. september 1999.

Bygningskulturens Dag

Bygningskulturens Dag

aktiviteter i Odense lørdag d. 11. september

Torve og pladser i Odense

Byvandring kl. 11.00 og kl. 13.00

Klingenberg mødested ved Sct. Knuds Kirke

Klosterbakken - - - - Svømmehallen

Byvandring kl. 14.00

Vesterbro / Vindegade (Didriksen Karéen)

mødested foran Musikbiblioteket

Byvandring kl. 13.00 og kl. 15.00

I.Vilhelm Werners Plads mødested ved Ruinen

Østre Stationsvej mødested ved den gl. Station

INTRODUKTION

Det er med glæde jeg fremlægger „Kvarterplan for Odense bymidte“ til offentlig debat. Det sker samtidig med „Trafikplan for Odense bymidte“, da de to planforslag gensidigt påvirker hinanden. Planerne vil give byrådet klare mål at styre efter, og vi kan prioritere indsatsen på områder som udarbejdelse af lokalplaner, anlægsarbejder, markedsføring i forhold til investorer osv.

Hovedmålene i forslaget til kvarterplan er:

- At forbedre bymiljøet,
- At styrke Odenses identitet,
- At styre detalplanlægning, byggeri og anlægsarbejder.

Bymidten rummer mange udviklingsmuligheder gennem omdannelse og forbedring af kvaliteten af eksisterende gader og pladser. Det er afgørende, at udviklingen sker på en måde, så byens identitet - det særlige ved Odense - bliver styrket. Fremtidige lokalplaner vil tage udgangspunkt i kvarterplanens principper, ligesom planen vil indgå ved behandling af byggesager og udarbejdelse af anlægsprojekter.

Det er vigtigt at have et langsigtet perspektiv og samtidig koncentrere indsatsen. Der skal lukes huller med ny bebyggelse og skabes gode byrum i det centrale område, og der skal ske omdannelser i de gamle erhvervsområder, hvor vi skal passe på at opretholde en balance mellem omdannelsesområdernes størrelse og efterspørgslen på bygninger og arealer til nye formål.

I bylivsundersøgelsen „Byens rum & Byens liv“ fra i sommers giver folk udtryk for, at de sætter særlig stor pris på bymidtens atmosfære og miljø. Bymiljøet og det at færdes som fodgænger er et helt centralt udgangspunkt for styrkelsen af Odenses bymidte i forhold til konkurrerende byer og vores eget detailhandelscenter i Sydøst.

Kvarterplanen er en opfølgning af kommuneplanen, og resultaterne af den forestående debat vil blive forelagt byrådet og indgå i den endelige kvarterplan. Resultaterne vil også blive indarbejdet i kommuneplanen næste gang den revideres.

I kvarterplanen foreslås principper for visuelle og funktionelle forbedringer, og der præsenteres en række løsningsforslag som illustrerer, hvordan principperne kan omsættes. Nogle løsningsforslag har karakter af ideskisser mens andre præsenterer mere gennemarbejdede projekter.

Både principper, løsningsforslag og gennemførelse lægges frem til offentlig debat med mulighed for at foreslå alternativer og jeg ser frem til en konstruktiv debat, der som slutresultat vil have en kvarterplan, byrådet kan styre efter de kommende år.



Søren Møller

Rådmand

Torve og pladser i byen

Pladser

Målet er at skabe flere pladser til ophold og aktivitet. Pladserne kan have forskellig funktion og udformning, således at man kan tale om et hierarki af pladser. Der skal opnås et godt visuelt helhedsindtryk af gulve, vægge og møblement som en rolig baggrund for et mangfoldigt liv. Bearbejdning og materialevalg skal foretages med enkelhed og høj kvalitet.

Eksisterende pladser:

- 1 Ved Odense Banegård Center.
- 2 Sortebrødre Torv.
- 3 Overgade.
- 4 Flakhaven.
- 5 Brandts Klædefabrik.
- 6 Ørstedsgade.
- 7 Ved Skt. Jørgens Gade.
- 8 Skt. Knuds Gade.
- 9 Foran Kunstmuseet.

Mulige nye pladser:

- 1 Foran Odense Banegård Center og „Texacogrunderen“ i forbindelse med nyt byggeri.
- 2 Nørregade ved port til Slottet.
- 3 Nørregade ved Asylgade/Slotsgade.
- 4 Ved hjørnet Gravene/Nørregade.
- 5 Gråbrødre Plads.
- 6 Klingenberg.
- 7 I. Vilh. Werners Plads og Fisketorvet.

Principper for behandling af rum

Byrum anvendes til aktiviteter samt lokal trafik og parkering.

Bevaring

Alle tider skal udtrykkes i byen. Den bestående bys værdier skal bevares.

Vækst

Centrum skal styrkes og fortættes. Byen skal have mulighed for at vokse inden for bymidtens afgrænsning.

Identitet

Byens struktur og det særlige ved Odense skal styrkes.

Strukturændringerne inden for produktionserhverv, havneerhverv og finansiering i 1980'erne og 90'erne er foregået så hurtigt, at ændringerne viser sig som tomme bygninger og forfald.

Planlægning og delvis gennemførelse af omdannelse i Glasvej kvarteret, på Rytterkasernen og i Thrige Titan-firkanten stiller nye krav til områdernes fysiske rammer.

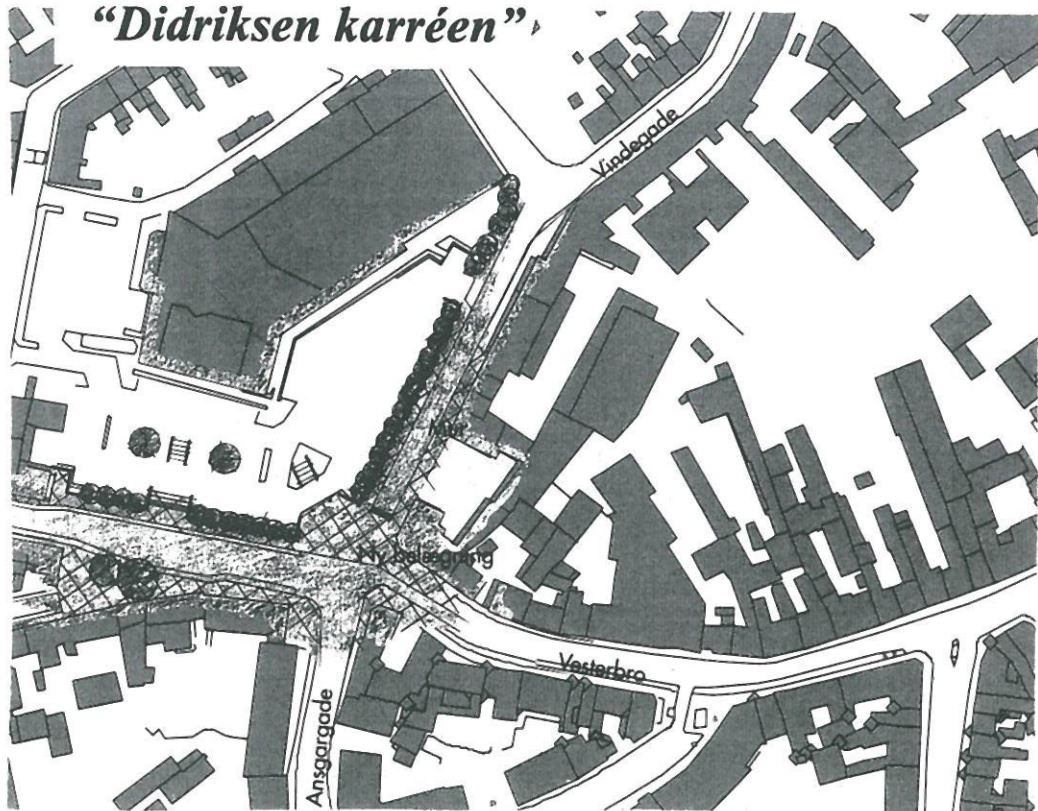
Princip

Beplantningen i byrummene skal forholde sig til og indgå i et samspil med bebyggelsesmønstret og den omgivende arkitektur.

Udførelsen skal være præcis, i høj kvalitet og med højt plejeniveau.

Vesterbro - Vindegade

“Didriksen karréen”



Karréen mellem Pantheonsgade, Vestergade, Vesterbro og Vindegade

I henhold til kommuneplanen arbejder Odense Kommune med Helhedsorienteret Byfornyelse for karréen.

Helhedsorienteret Byfornyelse giver mulighed for en indsats, der ikke alene relaterer sig til boligerne, men også til de boligsociale, kulturelle og trafikale forhold. Odense Kommune har fået meddelt reservation af en investeringsramme på 9,4 mio. kr. fra staten.

Helhedsorienteret Byfornyelse kræver et tæt samarbejde med beboere, brugere m.fl. og et tværfagligt samarbejde i kommunernes forvaltninger.

Der er nedsat arbejdsgrupper omkring forskellige emner. Arbejdsgrupperne har prioriteret ønskerne til området med henblik på udarbejdelse af et byfornyelsesprogram.

Byfornyelsesprogrammet beskriver ønsker, kommunale og private initiativer, herunder gaderenovering, og tidsplan.

Byfornyelsesprogrammet er behandlet af byrådet og fremsendt til By- og Boligministeriet.

Hvis programmet godkendes, skal projektet være gennemført inden for en 5-års periode.

Østre Stationsvej fra Jernbanegade til Nørregade

Karakteristik

Østre Stationsvej er en del af cityringen og udgør den vigtigste øst-vestforbindelse. Den er stærkt trafikeret og har et bredt profil med fire kørespor, svingbaner, cykelstier og fortove. Mellem Jernbanegade og Odense Banegård Center mangler der fortov på nordsiden af vejen.

Forpladser

Den gamle banegård ligger tilbagetrukket fra vejen med en forplads i klinker og granit. Den anvendes i dag til cykelparkering. Forpladsen modsvares af en plads overfor i Kongens Have. Pladsen er meget velartikuleret med rytterstatuen i midten.

Banegårdscenret har ikke en rigtig forplads, fortovet er blot lidt bredere foran indgangspartiet, der heller ikke er særligt markeret.

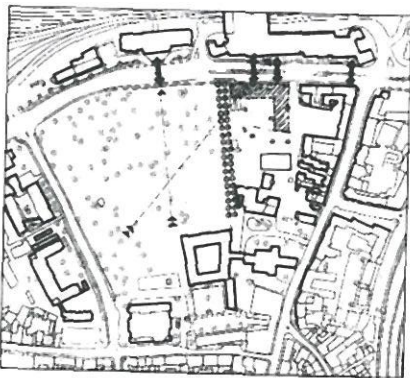
Overfor ligger den ubebyggede „Texaco-grund“, der nu bruges til parkering, men i øvrigt fremstår uanlagt og med den omgivende karrébebyggelses bagsider synlige.

Der planlægges et byggeri på grunden, som skal skabe sammenhæng mellem banegårdscenret, parken og karrébebyggelsen og gerne løse problemet med den manglende forplads.

Cykelparkering og forgængere

Der er et stort behov for cykelparkering i området. En del af cykelparkeringen foregår nu foran den gamle banegård og på „Texaco-grunden“. Problemet med cykelparkering skal tages op i alle konkrete projekter i området.

Der er store fodgængerstrømme og mange cyklister mellem stationsområdet og centrum. I dag er fodgængerovergangene placeret ud for Nørregade, ud for banegårdscenrets hovedindgang og ud for det gamle Parkkollegium. Sidstnævnte overgang er den nærmeste for fodgængere fra pendlergangen gennem den gamle banegård. Dette virker ulogisk, og mange krydser da også gaden over for udgangen, når der er ophold i trafikken.

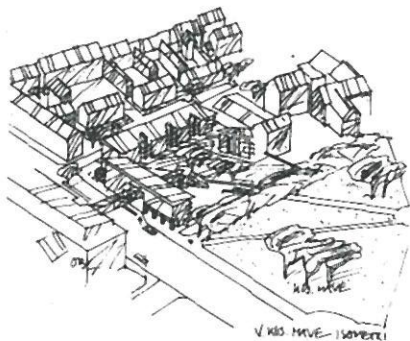


Kortet angiver fremtidige sigtelinjer og vigtige krydsningspunkter.

Løsningsforslag

Løsningsforslagene tager udgangspunkt i at skabe en bedre visuel og funktionel sammenhæng på tværs af Østre Stationsvej.

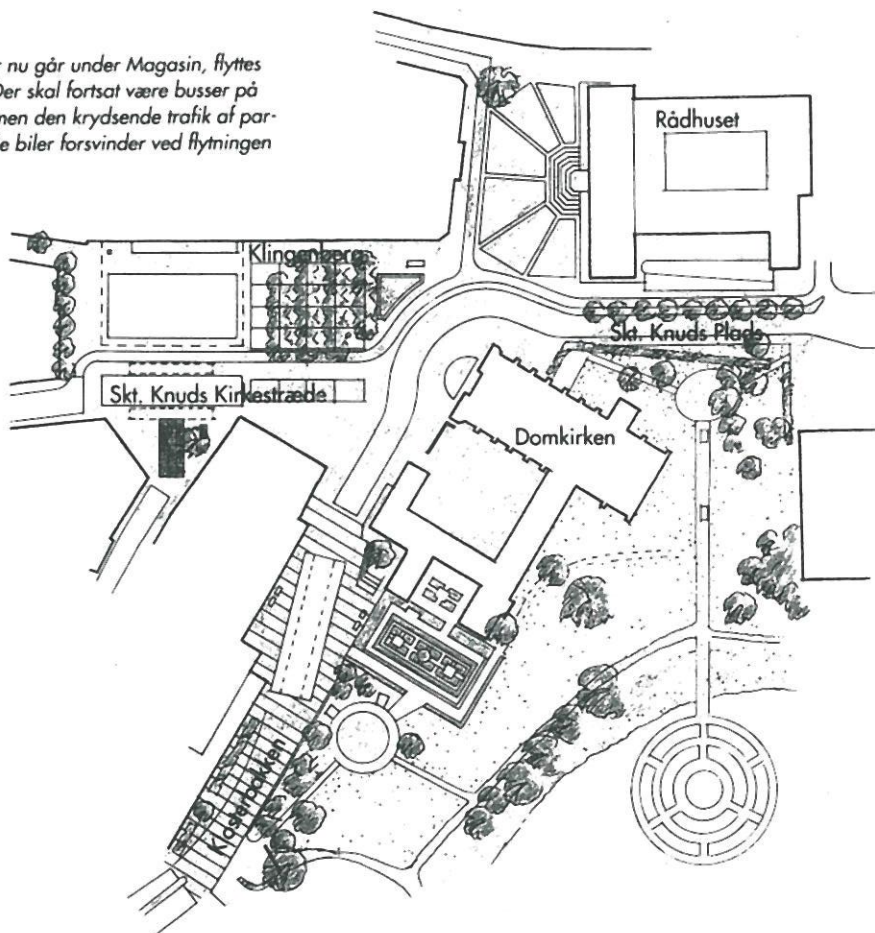
Fodgængernes krydsningspunkter placeres ved Nørregade, ved banegårdscenrets forareal og ved pendlerforbindelsen ved den gamle banegård. Pendlerforbindelsen er samtidig vigtig i forhold til cykelparkering og medbringning af cykler i tog og regionalbusser.



Projektforslag til bebyggelse på „Texaco-grunden“. Tegning: Jes Henneberg.

Området omkring Klingenberg

Cykelstien, der nu går under Magasin, flyttes ud til gaden. Der skal fortsat være busser på Klingenberg, men den krydsende trafik af parkeringsøgende biler forsvinder ved flytningen af rampen.



I helhedsplanen betragtes Flakhaven, Klingenberg og Skt. Knuds Kirkestræde som et sammenhængende byrum, hvor belægningen i princippet skal være med til at binde rummet sammen fra facade til facade.

Klingenberg

Der planlægges en udvidelse af forretningsarealet i området i form af etablering af en selvstændig butik under Magasins søjlebårne fløj. Butikken placeres således, at Pogestræde fortsætter i form af en fodgængerpassage gennem bebyggelsen. Det er vigtigt for gadebilledet, at butikken udformes med aktive udstillingsvinduer hele vejen rundt.

Nedkørslen til parkeringskælderen skal flyttes til Munkemøllestræde. Det giver mulighed for en mindre udvidelse af kælderen og fjerner parkeringsøgende biler fra terrænet. Den nuværende P-plads under platanerne kan i stedet indrettes til ophold. Rampen i Munkemøllestræde skal overdækkes og have en flot udformning, så den ikke skæmmer gadebilledet.

Helhedsplan

Klingenberg og de tilstødende vejarealer er under bearbejdning i disse år. Området er en del af den gamle middelalderby og omfatter de centrale pladser i Odense. Området er præget af store og vigtige bygninger med domkirken og rådhuset som de vigtigste.

Pladserne i området skal i fremtiden modsvare gågadernes tæthed og aktivitet.

Helhedsindtrykket skal være enkelt og overskueligt og der skal være mulighed for ro og ophold. I dag fremtræder området som helhed betragtet noget rodet. Mange forskellige kørebåner, cykel-, bus- og taxaspor og spor til parkeringsøgende trafik dominerer.



Det vil i fremtiden blive muligt at indrette pladsen Klingenberg til ophold.



Snit i Mageløs.

Skt. Knuds Kirkestræde

Skt. Knuds Kirkestræde og Mageløs fremstår i dag med meget brede kørebåner og forholdsvis smalle fortov. Det anbefales i fremtiden at indsnævre kørebånen og give mere plads til fodgængere og cyklister. Gaden kan indrettes med et 7 m bredt køreareal i asfalt, 2,5 m fortov i skyggesiden og 4 m fortov i solside, så der bliver gode muligheder for udstilling og udeservering.

Skt. Knuds Plads

På Skt. Knuds Plads har man fjernet de første træer af den i øvrigt smukke stammehæk for at skabe mere plads omkring domkirken. Kirken træder nu meget mere frem i rummet og er mere synlig fra blandt andet Flokhaven. Også her er det grønne trukket med over vejen, idet der er plantet en række træer på vejens nordside mellem kørebånen og den nye cykelsti. Det er hensigten at nedlægge den eksisterende cykelsti i Vestergade på rådhusets nordside og føre cyklisterne ad Skt. Knuds Plads i stedet. Belægningerne er også her granit i form af chaussésten på vejbanen og bordursten på cykelsti og fortov.

Domkirkepladsen

Domkirken skal have mere plads „at stå på“, og det får den ved at vejbanerne i fremtiden føres i et bueslag rundt om kirkens indgangsparti. Herved opstår en halvcirkelformet plads foran indgangen, stor nok til for eksempel budekareter og lignende. Materialet vil fortsat være granit, der dels udstråler kvalitet og dels passer bedst til de gamle mure.

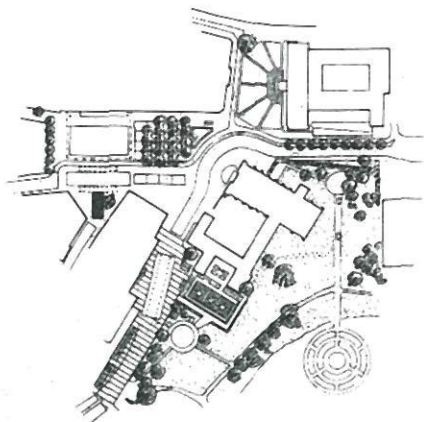
Klosterbakken

Fugleperspektiv
over området.



Klosterbakken og Skt. Knuds Plads er allerede omlagt med nye belægnings, byudstyr m.m.

På Klosterbakken er der blevet åbnet mere til haven, den kratagtige bevoksning er fjernet, og et smedejernshegn danner nu kant mod parken. En sommercafe er anlagt i parkens hjørne, og det grønne er trukket med over Klosterbakken i form af en træerække foran Svømmehallen.



Nyanlæggene ved Skt. Knuds Plads og Klosterbakken er fine eksempler på, hvordan samspillet mellem by og åpark kan styrkes.

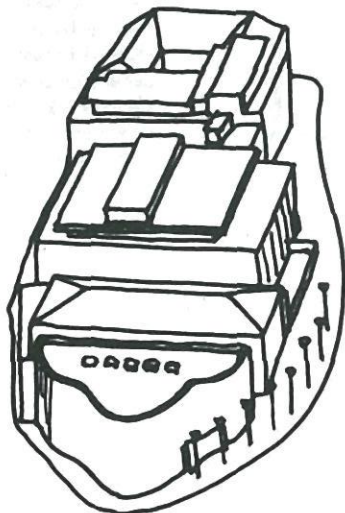
Løsningsforslag

Løsningsforslaget sætter fokus på tre områder.

Forslag til byggemulighed ved svømmehallen.

Forslag til boligbebyggelse ved telefonselskabets parkeringsplads. Lokalplanforslag er under udarbejdelse på baggrund af et konkret projektforslag.

Forslag til renovering og opgradering af den offentlige parkeringsplads. Det forudsættes, at transformestationen bibeholdes. Der foreslås således en visuel forskønnelse af de eksisterende forhold samt en større tilgængelighed og fleksibel anvendelse af arealet.



Svømmehallen. Bebyggelsen set fra oven med ny tilbygning forrest, for eksempel udvidelse af svømmehallen eller forsamlingshus.



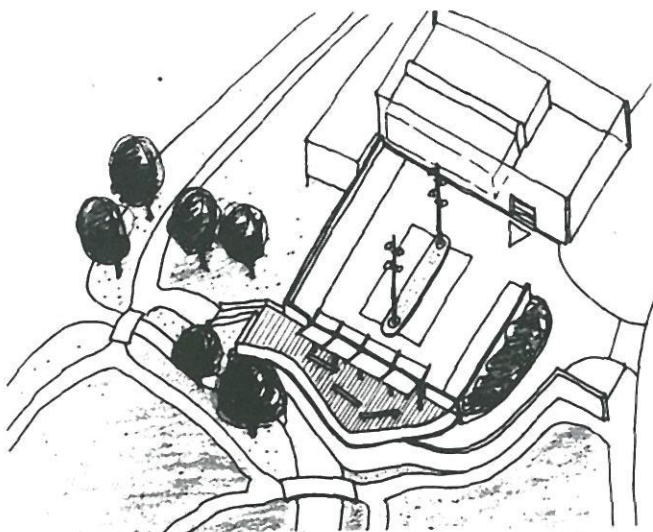
Området er præget af ådalens skrånende terræn.

Karakteristik

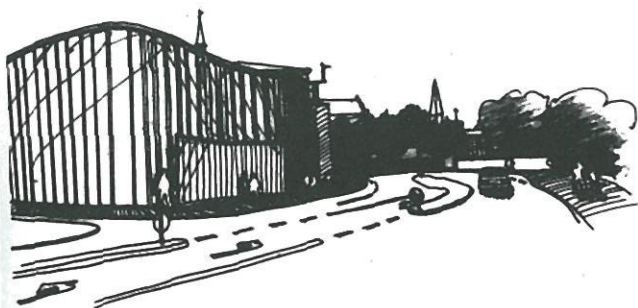
Ådalen og kontakten mellem by og å er et væsentligt potentiale for Odense.

Ved Klosterbakken er potentialet langt fra udnyttet.

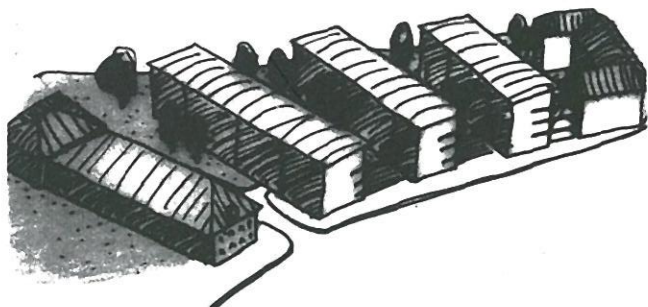
Områdets vigtigste færdselsårer er Klosterbakken som en del af cityringen samt åstien.



P-pladsen. Forslag til renovering af den offentlige parkeringsplads. Mellem parkeringsplads og „Kina-muren“ er anlagt en terrasse.

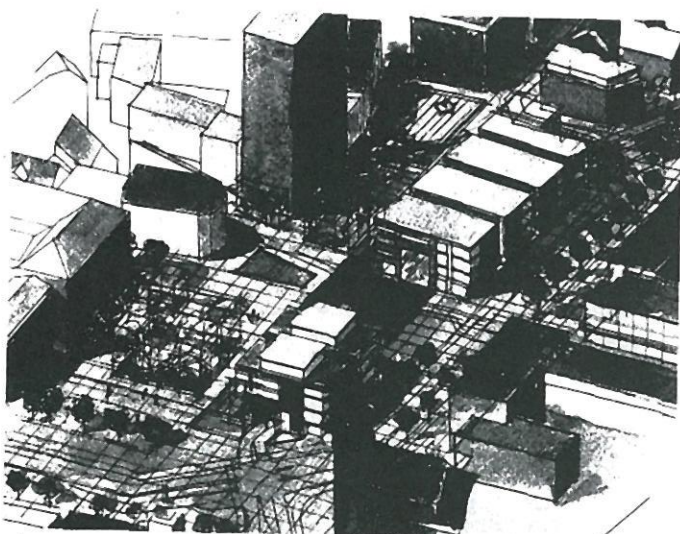


Skitse til byggeri ved svømmehallen set fra syd, eksempelvis tilbygning til svømmehallen eller forsamlingshus. Bygningen afslutter gadeforløbet blødt bevægelse.

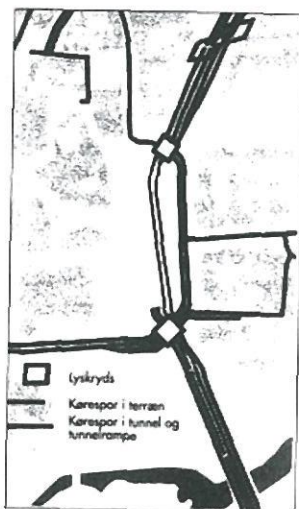


Boliger. Projektforslag til boliger på Klosterbakken. Bebyggelsen består af tre længer orienteret vinkelret på gaden. Mellem bygningerne skal der opretholdes visuel forbindelse til åparken.

I. Vilhelm Werners Plads og Fisketorvet



Aksonometri af det reviderede vinderprojekt med den nye trafikløsning.



Ny trafikløsning i området. Gennemkørende trafik fra Thomas B. Thriges Gade til Albanigade og omvendt ledes i tunnel under torvegadeområdet.

Ny trafikløsning

Der er nu udarbejdet et forslag til en ny trafikløsning for området. I denne løsning kan Torvegade og den del af Thomas B. Thriges Gade, der ligger inden for området, udformes som et to-sporet vejanlæg i stil med omlægningen af Klosterbakken foran svømmehallen (en „tæppe-løsning“). Vejene kan gives denne udformning, idet den gennemkørende trafik lægges i en to-sporet tunnel fra Albanigade og frem til Nørregade.

Ny lokalplan

Der er nu igangsat udarbejdelse af et lokalplanforslag for Torvegade-området med udgangspunkt i den nye trafikløsning og vinderprojektets bebyggelsesforslag. I det følgende præsenteres nogle historiske og byarkitektoniske betragtninger samt skitser vedrørende den fremtidige udformning, som kan danne baggrund for lokalplanarbejdet.

Etape 1

Der er etableret beplantning i midterrabatten i Thomas B. Thriges Gade, opført ny bebyggelse nord for Hans Jensens Stræde i vestsiden af Thomas B. Thriges Gade og ny trafikløsning og ny bebyggelse i Torveområdet er etableret. Der etableres et regulært lyskryds ved forgængerovergangen ved Hans Jensens Stræde.

Mulig etape 2

Den to-sporede tunnel under Torvegadeområdet føres videre mod nord forbi Hans Jensens Stræde. Over tunnelløbet er opført ny bebyggelse i vestsiden af den nu to-sporede Thomas B. Thriges Gade. Gadeforløbet i niveau er nødvendigt for at afvikle den cityorienterede trafik.

Alternativ etape 2

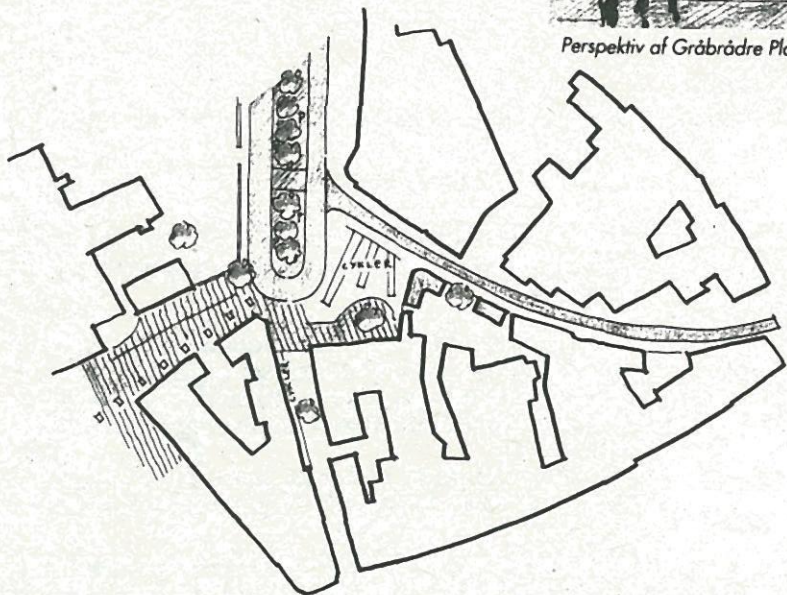
Hvis der senere bl. a. som følge af forbedringer i det øvrige overordnede vejnet, bliver mulighed for at Thomas B. Thriges Gade ikke skal bære så meget trafik som i dag, kunne den ombygges til en to-sporet gade som vist her. Tunnellen under Torvegadeområdet kan så bruges som adgang til parkeringskældrene. Ny bebyggelse opføres ved den tidligere tunnelnedkørsel i bebyggelsen ved Fisketorvet.

Gråbrødre Torv - Asylgade

Ved klosteret kan det smukke gårdrum fremhæves ved at føre granitbelægningen ud over fortovet. Fra det sted, hvor klosterets gamle bygninger ligger i gadelinje, foreslås en granitbelægning langs facaden som et passende gulv for de gamle mure.



Perspektiv af Gråbrødre Plads set mod vest.



Forslag til bearbejdning af Asylgade med ny belægning, cykelparkering og opstramning af hjørnet ved Stålstræde ved ny bebyggelse.

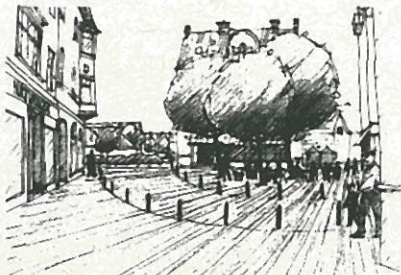
Asylgade

Asylgades øverste del er en direkte forlængelse af Nørrgade og fremstår her i samme karakter.

Fra krydset ved Slotsgade/Gravene får gaden dog et andet udtryk. Gråbrødre Kloster ligger på den vestlige side i et haveanlæg omkranset af mur. På den østlige side ligger Kongreshuset og derefter indgangen til Stålstræde, en parkeringsplads og det gamle Kino, der nu er under omdannelse til butik. Herfra til Vestergade er Asylgade en del af gågadesystemet.

Stålstræde skal i fremtiden indrettes som cykelroute. Ved omdannelse af Kongressen til seminarium og omdannelsen af Kino til butik opstår der dels et øget behov for cykelparkering i området og dels en mulighed for at omdanne pladsen ved „Kino“, så man i fremtiden som

fodgænger kan komme tæt på udstillingsvinduerne. Løsningsforslaget lægger derfor op til indretning af cykelparkering på pladsen og langs den lange bagfacade af Posthuset i Asylgade. Se også løsningsforslag til Jernbanegade, hvor bearbejdningen af Gråbrødre Plads beskrives.



Skitse af plads ved Asylgade set mod vest.

BYFORENINGEN FOR ODENSE

Langelinie 179, 5230 Odense M.

Formand & ansv. redaktør

Poul Karmdal Jensen
Langelinie 179, 5230 Odense M.
Tlf.: 66 14 27 72, Fax 66 14 27 92

Næstformand & sekretær, redaktør

Inge Steemann
Chr. Richards Vej 43, 5230 Odense M.
Tlf.: 66 14 37 56

Kasserer

Constance Resting
Colbjørnsensvej 4, 5000 Odense C.
Tlf.: 66 14 07 86

Carin Kollster
Palnatokesvej 38, 5000 Odense C.
Tlf.: 66 14 86 65

Birte Landorph
Bergendahls Allé 14, 5250 Odense SV.
Tlf.: 66 13 11 75

Kristian Isager
Kronprinsensgade 32, 5000 Odense C.
Tlf.: 66 11 92 26

Villy Knudsen
Thorkildsgade 47, 5000 Odense C.
Tlf.: 66 17 92 06

Opplæanter:

Inga Maria Engström
Albani Torv 5 B, 5000 Odense C.
Tlf.: 66 11 64 60

Kaj Brinkmann
Falen 53 C, 5000 Odense C.
Tlf.: 65 91 88 80

John Hansen
Tyttebærvej 24, 5260 Odense S.
Tlf.: 66 14 91 03

Bygningskulturens Dag er den 11. september

Emnet er i år *Torve og Pladser*

Det er et heldigt valg, idet Odense er i fuld gang med en omlægning af gader og torve i bymidten.

Byen skal gøres mere indbydende. Bylivet betyder meget for byens trivsel og omdømme. Man skal kunne gå fra sted til sted - få lyst til at slå sig ned, nyde stedet, stemningen og tale med andre.

Derfor er det godt, at der nu laves en helhedsorienteret arbejdsplan på "fodgængerniveau".

Byforeningen har klippet en række eksempler fra forslaget til Odense kommunes kvarterplan, og Byplan- og Miljøafdelingen har beredvilligt lovet at guide interesserede borgere rundt på de udvalgte steder og fortælle om planer og muligheder.

(Hele planforslaget kan erhverves for 100,-kr. i Straksbutikken på Odense Slot indgang E.)

Kvarterplanen skal bruges af byråd og teknikere til at prioritere indsatsen i de kommende år for at skabe en attraktiv bymidte til gavn for Odense med plads til alle.

Derfor kom ud, følg med i fremtidsplanerne !! Karakteristiske og kulturhistoriske sammenhænge, værdifulde bygninger og detaljer skal bevares.

Bliv medlem af Byforeningen for Odense og vær med til støtte bestræbelserne.

Med venlig hilsen
Poul Karmdal